

Grunder för fristående examen

**SPECIALYRKESEXAMEN
FÖR GOLVMÄSTARE
2003**

Grunder för fristående examen

**SPECIALYRKESEXAMEN FÖR GOLVMÄSTARE
2003**

© Utbildningsstyrelsen 2006

Edita Prima Oy

Helsingfors 2006

DNR **25/011/2003**

FÖRESKRIFT **Iakttas som förpliktande**

DATUM **26.06.2003**

Giltighetstid
fr.o.m. 1.7.2003 tillsvidare

De stadganden på vilka befogenheten att
utfärda föreskriften bygger

L 631/1998 13 § 2 mom

A 812/1998 1 § 1 mom

Upphäver Föreskrift Nr

Ändrar Föreskrift Nr

GRUNDERNA FÖR SPECIALYRKESEXAMEN FÖR GOLVMÄSTARE

Utbildningsstyrelsen har fastställt grunderna för specialyrkesexamen för golvmästare. Examensgrunderna skall iakttas fr.o.m. 1.7.2003 tillsvidare.

Utbildningsanordnare som ordnar utbildning som förbereder för examen eller för del därav skall göra upp och godkänna en läroplan för utbildningen med beaktande av vad som bestämts i dessa grunder. Som en del av den förberedande utbildningen skall ordnas prov som utvisar yrkesskickligheten.

Examenskommissionen, examensarrangören och utbildningsanordnaren kan inte lämna grunderna för examen obeaktade eller avvika från dem.

Om de uppgifter som skall antecknas på betygen och om betygsmodellerna samt om grunderna för uppgörandet av de personliga studieprogrammen bestäms separat.

Generaldirektörens ställföreträdare
Överdirektör

TIMO LÄHDESMÄKI
Timo Lähdesmäki

Undervisningsrådet

MARKKU LAPPALAINEN
Markku Lappalainen

INNEHÅLL

Kapitel 1

Syftet med fristående examina och målen för dem.....	7
1 § Fristående examina	7
2 § Förberedande utbildning för fristående examina	7
3 § De allmänna grunderna för sättet av påvisa yrkesskicklighet och för bedömning av examensprestationerna.....	8

Kapitel 2

Uppbyggnaden av specialyrkesexamen för golvmästare.....	8
1 § Examensdelarna	8

Kapitel 3

Kraven på yrkesskicklighet i specialyrkesexamen för golvmästare och grunderna för bedömningen	9
1 § Golvmästarens allmänna färdigheter	9
a) Krav på yrkesskicklighet	9
b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet.....	10
c) Mål och kriterier för bedömningen	11
2 § Lönsamhet och kostnadskontroll inom golvlägningsbranschen	12
a) Krav på yrkesskicklighet	12
b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet.....	12
c) Mål och kriterier för bedömningen	12
3 § Montering av plastbeläggningar	13
a) Krav på yrkesskicklighet	13
b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet.....	14
c) Mål och kriterier för bedömningen	14
4 § Montering av parkettbeläggningar.....	15
a) Krav på yrkesskicklighet	15
b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet.....	16
c) Mål och kriterier för bedömningen	16
5 § Montering av keramiska beläggningar och stenbeläggningar	17
a) Krav på yrkesskicklighet	17
b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet.....	18
c) Mål och kriterier för bedömningen	18
6 § Organisering av arbetet och arbetsledning.....	19
a) Krav på yrkesskicklighet	19
b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet.....	20
c) Mål och kriterier för bedömningen	20

7 §	Yrkeshandledning	22
	a) Krav på yrkesskicklighet	22
	b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet.....	22
	c) Mål och kriterier för bedömningen	22
8 §	Plastbeläggningsteknik.....	23
	a) Krav på yrkesskicklighet	23
	b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet.....	23
	c) Mål och kriterier för bedömningen	24
9 §	Laminat- och parkettbeläggningsteknik.....	25
	a) Krav på yrkesskicklighet	25
	b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet.....	25
	c) Mål och kriterier för bedömningen	25
10 §	Plattbeläggningsteknik.....	26
	a) Krav på yrkesskicklighet	26
	b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet.....	27
	c) Mål och kriterier för bedömningen	27
11 §	Massaybeläggningsteknik	28
	a) Krav på yrkesskicklighet	28
	b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet.....	28
	c) Mål och kriterier för bedömningen	29
12 §	Verksamhetsplanering	30
	a) Krav på yrkesskicklighet	30
	b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet.....	30
	c) Mål och kriterier för bedömningen	30
13 §	Företagsamhet.....	31
	a) Krav på yrkesskicklighet	31
	b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet.....	31
	c) Mål och kriterier för bedömningen	32

Kapitel 1

SYFTET MED FRISTÅENDE EXAMINA OCH MÅLEN FÖR DEM

1 § Fristående examina

De fristående examina är inte beroende av det sätt på vilket man förvärvat sig sin yrkesskicklighet. Det kunnande som examinanderna har skaffat sig genom utbildning, i arbetslivet eller genom sina intressen behandlas som en helhet, så att detta kunnande kan användas när den erforderade yrkesskickligheten skall påvisas vid de fristående yrkesproven.

De fristående examina är modulära till sin struktur. De utgörs av uppgiftshelheter, som baseras på arbetslivet och dess utvecklingsbehov och som präglas av det som förenar verksamheten med den teoretiska grunden, av mångsidig yrkesskicklighet och av att arbetsprocessen integreras med resultaten av den. Varje del av en examen utgör ett delområde av yrkeskompetensen, som kan lyftas ut ur den naturliga arbetsprocessen och bilda en självständig helhet som kan bedömas. De fristående yrkesproven arrangeras och avläggs flexibelt för en examensdel i sänder. Examinandernas mål kan också vara att endast avlägga en eller flera delar av en examen, inte hela examen.

Grunden för beskrivningen av kraven på yrkesskicklighet är den kvalifikationsbestämning som anses vara lämpligast för yrkesområdet. Beskrivningen koncentreras på kraven för branschens centrala funktioner, behärskning av verksamhetsprocessen och omfattande yrkespraxis. I kraven ingår också de för arbetslivet nödvändiga språkkunskaperna och sociala färdigheterna.

2 § Förberedande utbildning för fristående examina

Systemet med fristående examina ställer inte examinanderna inför förhandsvillkor i fråga om utbildning. Emellertid avläggs dessa examina i allmänhet i samband med något slag av förberedande utbildning.

Den som anordnar förberedande utbildning skall fastställa läroplanen för utbildningen enligt examensgrunderna. Utbildningen och de fristående yrkesprov som ingår i den skall läggas upp enligt examensdelarna. Det åligger utbildningsanordnaren att arrangera de fristående yrkesproven som en del av den förberedande utbildningen. Till de studerandes skyldigheter hör att delta i dessa prov i samband med studierna.

De gemensamma studier, som ingår i en grundexamen som avläggs som grundläggande yrkesutbildning, är inte obligatoriska i en utbildning som förbereder för en grundexamen som avläggs som en fristående examen. Målen för dessa studier beaktas dock i tillämpliga delar i läroplanen och i undervisningsarrangemangen.

3 § De allmänna grunderna för sättet att påvisa yrkesskicklighet och för bedömning av examensprestationerna

Bedömningen av de fristående yrkesproven förutsätter metodisk insamling av material, beslutsfattande och dokumentering angående examinandernas yrkesmässiga och arbetsrelaterade färdigheter, som jämförs med de i examensgrunderna fastställda kraven på yrkesskicklighet och med bedömningskriterierna. Tyngdpunkten vid bedömningen ligger på det praktiska arbetet och arbetsmetoderna. Färdigheterna eller kunnandet bedöms i allmänhet direkt enligt motsvarande arbete.

Miljön för de fristående yrkesproven skall vara verklig eller så realistisk som möjligt. Vid bedömningen tillämpas mångsidigt olika kvalitativa bedömningsmetoder såsom iakttagelser, intervjuer, frågor och portföljer samt självvärdering och gruppbedömning. De fristående yrkesproven läggs upp enligt examensdelarna så att man vid proven kan bedöma om examinanden uppfyller de centrala kraven på behärskandet av yrket.

Målen för bedömningen anger de kompetensområden som ägnas speciell uppmärksamhet vid bedömningen. Målen hänför sig till de centrala färdigheterna och man ser till att examinanden behärskar den teori som ligger till grund för arbetet samt att han/ hon behärskar arbetsmetoder, arbetsutrustning, material och arbetsprocesser. Såväl målen för bedömningen som bedömningskriterierna härleds ur kraven på yrkesskicklighet för motsvarande examensdel. Kriterierna för bedömningen baserar sig på målen för bedömningen och de anger och preciserar prestationer på olika nivåer. Bedömningskriterierna utgör trösklar med vilkas hjälp det är möjligt att differentiera kompetensnivån.

Kapitel 2

UPPBYGGNADEN AV SPECIALYRKESEXAMEN FÖR GOLVMÄSTARE

1 § Examensdelarna

I yrken inom golvlägningsbranschen inriktar man sig på montering av plast-, parkett- eller keramikbeläggningar. Specialyrkesexamen på området är uppbyggd utgående från dessa inriktningar. För att få examensbetyg över avlagd specialyrkesexamen för golvmästare skall examinanden ha avlagt sammanlagt fem delar med godkänt betyg.

För att få examensbetyg skall examinanden avlägga följande obligatoriska examensdelar:

- Golvläggarens allmänna färdigheter
- Lönsamhet och kostnadskontroll inom golvlägningsbranschen

Av följande valfria delar skall examinanden avlägga en del:

- Montering av plastbeläggningar
- Montering av parkettbeläggningar
- Montering av beläggningar och beklädnader av keramik och sten

Dessutom skall examinanden välja en av delarna:

- Organisering av arbetet och arbetsledning
- Yrkeshandledning

Därutöver skall examinanden avlägga en av följande valfria delar:

- Plastbeläggningsteknik
- Laminat- och parkettbeläggningsteknik
- Plattbeläggningsteknik
- Massaytbeläggningsteknik
- Verksamhetsplanering

Utöver de ovannämnda delarna eller som en separat delexamen kan examinanden avlägga följande valfria del:

- Företagsamhet

Examensdelen Organisering och ledning av arbetet riktar sig speciellt till personer som har eller har för avsikt att åta sig arbetsledande uppgifter och delen Handledning i arbetet till erfarna anställda i företag.

Kapitel 3

KRAVEN PÅ YRKESKICKLIGHET I SPECIALYRKESEXAMEN FÖR GOLVMÄSTARE OCH GRUNDERNA FÖR BEDÖMNINGEN

1 § Golvmästarens allmänna färdigheter

a) Krav på yrkesskicklighet

Examinanderna kan utföra och leda sedvanliga arbeten i golvläggningsbranschen enligt arbetsbeskrivningar och ritningar och vet vilka kvalitetskrav som ställs på den färdiga arbetsytan. De kan identifiera och bedöma kvalitets- och måttavvikelser i den färdiga ytan och utföra nödvändiga mätningar och granskningar för att garantera kvaliteten. De kan också utarbeta tydliga och klara dokument och rapporter om sitt arbete. Examinanderna är fullt medvetna om vilken betydelse undergolvet har för kvaliteten hos den slutliga golvytan och för golvet livscykel. De kan undersöka och bedöma undergolvet jämnhet, hållfasthet, fukthalt och andra egenskaper som är nödvändiga för att nå det resultat som krävs. De kan åtgärda sådana brister och fel i undergolvet som faller inom ramen för deras egna arbetsuppgifter.

Examinanderna kan utifrån ritningar och dokument som gäller ett visst objekt beräkna material- och arbetstidsåtgång för arbetet. De känner till innehållet i kollektivavtalet och kan tillämpa avtalet vid fastställande av de anställdas löner.

Examinanderna kan använda olika ytbehandlings- och underlagsmaterial med beaktande av materialets användningssyfte och de bruksanvisningar och säkerhetsföreskrifter som gäller för materialet. De känner till sammansättningen hos de vanligaste materialen som används vid golvläggning och effekterna av eventuella hälsofarliga ämnen i dem och kan använda och lagra material på ett riktigt och säkert sätt. Examinanderna kan tillämpa olika metoder för informationssökning (även informationsteknik) och motivera materialvalen utifrån sin kunskap om produkterna.

Examinanderna kan själva ansvara för och lära andra att ta ansvar för säkerheten kring de maskiner och anordningar som används i golvläggningsbranschen och se till att utrust-

ningen är i funktionsdugligt skick såväl under arbetets gång som efter avslutat arbete. De vet hur man agerar i eventuella problemsituationer och kan delta i reparationer och underhåll av de vanligaste maskinerna och anordningarna som används i golvlägningsarbeten och klarar av att använda de handverktyg som behövs i det arbetet. De kan välja maskiner och anordningar som behövs i arbetsprocessen samt motivera sina val utifrån en lönsamhets-, säkerhets- och produktivitetsaspekt. De klarar av att använda de vanligaste elektriska anordningarna i golvlägningsbranschen riktigt och säkert och kan sörja för anordningarnas säkerhet vid användning. De förstår risken med statiska laddningar och betydelsen av jordning i lokaler där brandfaran är stor och sörjer för att arbetet inte ger upphov till laddningar som kan orsaka gnistbildningar.

Examinanderna har grundläggande kunskaper om alla vanliga golvlägningsmaterial, deras användningsområden och funktionsprinciper. De kan identifiera materialen och känner till deras egenskaper, såsom tork- och reaktionstider. De har grundläggande insikter i vilka förhållanden olika golvlägningsmetoder kräver. De har de kunskaper i fysik och kemi som behövs för beläggningsmetoderna. Examinanderna kan i samband med renoverings- och rivningsarbeten identifiera de rivningsprodukter som ofta innehåller asbest och mögel.

Examinanderna kan leda en arbetsgrupp på det sätt som är brukligt i arbetslivet samt känner till praxis vid arbetsavtal och olika förfaringssätt i arbetslivet. De kan organisera och ge handledning i arbetet samt dokumentera och rapportera utfallet av verksamheten i relation till planerna. I den utsträckning det är nödvändigt med tanke på det egna arbetet är de insatta i företagets kvalitetssystem och de allmänna principerna för riskhantering. Examinanderna utför sitt arbete driftigt, ansvarsfullt och med fokus på kunden. I sitt arbete kan examinanderna använda behövliga skydd och hålla nödvändig ordning på arbetsplatsen. De förstår och har förmåga att i sitt arbete hantera och sortera avfall enligt principerna för en hållbar utveckling. De är insatta i frågor som gäller säkerheten vid heta arbeten och har de kunskaper och färdigheter som krävs för det certifikat som ger behörighet för heta arbeten.

Examinanderna kan handla rätt vid olycksfall och har genomgått en Fhj 1-kurs eller har motsvarande kunskaper.

b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Yrkesskickligheten och de kunskaper och principer som den bygger på samt förmågan att tillämpa kunskaperna påvisas huvudsakligen i en verklig arbetsmiljö i utförandet av normala arbetsuppgifter. Det fristående yrkesprovet kan kompletteras med olika utredningar, skriftliga arbeten och uppgifter, intervjuer och diskussioner samt med examinandens självvärdering.

När yrkesprovet planeras och genomförs kan man ta hänsyn till särskilda drag som kännetecknar den bransch inom vilken examinandens organisation eller den organisation som examinanden har valt är verksam. Den yrkesskicklighet som krävs för examen påvisas genom en övergripande arbetsuppgift inom golvlägningsbranschen där examinandens prestationer kan avrapporteras och bedömas. I uppgifterna skall förutom en självständig arbetsprestation ingå uppgifter som innefattar planering och ledning av verksamheten (som ansvarig anställd på det sätt som anges i kollektivavtalet eller i motsvarande uppgifter).

c) Mål och kriterier för bedömningen

Prestationen godkänns om examinandena

- kan utföra och leda golvlägningsarbeten enligt arbetsbeskrivningar, ritningar och dokument som anknyter till projektet
- kan bedöma kvaliteten och produktiviteten inom den egna verksamheten och precisera kostnaderna för ett arbete enligt anvisningarna i kollektivavtalet
- kan utarbeta rapporter om sitt arbete
- förhåller sig ansvarsfullt och kundorienterat till sitt arbete
- kan med hjälp av datorn och andra metoder för informationssökning skaffa information om sitt yrkesområde
- kan använda personliga skydd och instruera i användningen av dessa
- kan läsa och tillämpa säkerhetsdatablad för produkter som används vid förbehandling, fästning och ytbehandling samt handla i enlighet med anvisningarna
- har kunskaper i första hjälpen motsvarande en Fhj 1-kurs
- har de kunskaper och färdigheter som krävs för certifikat för heta arbeten
- kan mäta underlagets fukthalt och planhet och korrigera och plana ut ett underlag så att det uppnår den ytjämnhet som krävs
- kan med hjälp av ögonmått och handredskap ge en uppskattning av hållfastheten hos ett betongunderlag samt bedöma behovet av eventuella förstärkningar och ytterligare undersökningar
- känner till hur de vanligaste golvbeläggningsmaterialen skall användas och lagras på ett tekniskt riktigt och säkert sätt
- kan sörja för driftssäkerheten hos el- och tryckluftsdrivna anordningar och instruera i användningen
- kan agera som medlem i en arbetsgrupp och som ledare för gruppen
- har grundläggande insikter i sortering, återvinning och hantering av avfall
- känner till grunderna för självvärdering.

Prestationen underkänns om examinanderna

- inte självständigt kan utföra eller leda vanliga golvlägnings- och ytbehandlingsarbeten
- inte kan arbeta i en takt som förväntas av en yrkesman
- inte kan bedöma grundläggande frågor om kvalitet och produktivitet eller specificera arbetskostnaderna enligt kollektivavtalet
- inte kan utarbeta tydliga och klara rapporter om sitt arbete
- genom sitt arbete framkallar allvarlig fara för sig själva eller andra
- genom sitt sätt att arbeta förorsakar onödig rengöring och städning
- inte kan använda moderna metoder för informationssökning
- saknar elementära kunskaper om användningen av personliga skydd
- inte kan dra nytta av informationen i säkerhetsdatablad för den egna branschen
- inte har kunskaper i första hjälpen motsvarande Fhj 1
- inte har de kunskaper och färdigheter som krävs för certifikat för heta arbeten
- inte kan granska och korrigera underlag enligt normkraven

- inte känner till hur de vanligaste golvbeläggningssmaterialen skall användas och lagras på ett tekniskt riktigt och säkert sätt
- inte kan använda eldrivna maskiner och anordningar på ett säkert sätt
- inte kan agera som medlem i en arbetsgrupp eller som ledare för gruppen
- saknar grundläggande insikter i sortering, återvinning och hantering av avfall
- inte känner till grunderna för självvärdering.

2 § Lönsamhet och kostnadskontroll inom golvläggningsbranschen

a) Krav på yrkesskicklighet

Examinanderna kan utföra och planera arbetshelheter och upprätta entreprenad- och anbuds-kalkyler. De känner till de viktigaste risk- och kostnadsfaktorerna i golvläggningsbranschen och kan räkna ut del- och totalkostnader för ett arbete. De har kunskaper om vilka kvalitetskrav som olika ytor ställer på golvläggningsmaterial och val av arbetsmetoder. De förstår vad som avses med en byggnads bruks- och kulturvärde och är medvetna om de krav som ställs på en arbetsprestation till följd av företagets strävan efter hög arbetsproduktivitet och konkurrensförmåga.

b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Yrkesskickligheten och de kunskaper och principer som den bygger på samt förmågan att tillämpa kunskaperna påvisas huvudsakligen i en verklig arbetsmiljö i utförandet av normala arbetsuppgifter. Det fristående yrkesprovet kan kompletteras med olika utredningar, skriftliga arbeten och uppgifter, intervjuer och diskussioner samt med examinandens självvärdering.

När yrkesprovet planeras och genomförs kan man ta hänsyn till särskilda drag som kännetecknar den bransch inom vilken examinandens organisation eller den organisation som examinanden har valt är verksam. Den yrkesskicklighet som krävs för examen påvisas genom att examinanden upprättar en tydlig och väl underbyggd kostnadskalkyl och ett realistiskt entreprenadanbud som grundar sig på kalkylen.

c) Mål och kriterier för bedömningen

Prestationen godkänns om examinanderna

- kan beräkna omfattningen av de ytor som skall åtgärdas och utifrån det uppskatta material- och arbetstidsåtgång
- känner till risk- och kostnadsfaktorerna inom golvläggningsbranschen samt ackords- och tidlönnernas inverkan på lönekostnaderna
- visar att de förstår fundamentala samhälls- och företagsekonomiska skeenden, såsom på vilket sätt konjunkturer och förändringar i prisnivån på golvbeläggningar påverkar det egna yrkesområdet och företaget
- kan upprätta ett tydligt och realistiskt entreprenadanbud
- kan läsa resultaträkningen och balansräkningen för ett affärsföretag och förstå den viktigaste informationen i dessa
- klarar av att bedöma lönsamheten och kostnadseffektiviteten och utvecklingen av dessa båda i de verksamheter som de ansvarar för
- kan upprätta enklare tekniska investeringskalkyler som är typiska för branschen.

Prestationen underkänns om examinanderna

- inte förstår fundamentala samhälls- och företagsekonomiska skeenden, såsom på vilket sätt konjunkturer och förändringar i prisnivån på golvbeläggningar påverkar det egna yrkesområdet och företaget
- inte kan ta i beaktande att kostnadsfaktorerna i golvlägningsbranschen är faktorer som påverkar ackords- och tidlönerna
- kan varken beräkna omfattningen av de ytor som skall åtgärdas eller uppskatta material- och arbetstidsåtgången för dessa
- inte kan upprätta ett begripligt och realistiskt entreprenadanbud
- inte kan tolka den viktigaste informationen i resultaträkningen och balansräkningen för ett affärsföretag på ett riktigt sätt
- felbedömer lönsamheten, kostnadseffektiviteten och utvecklingen av dessa i de verksamheter som de ansvarar för
- inte klarar av att upprätta ens enklare tekniska investeringskalkyler som är typiska för branschen.

3 § Montering av plastbeläggningar

a) Krav på yrkesskicklighet

Examinanderna kan före monteringen av ytskiktet granska underlaget och utföra de grundarbeten som är nödvändiga för att uppnå den kvalitet som fastställts i de allmänna kvalitetskraven på byggnadsarbeten (RYL). De kan självständigt med hjälp av en arbetsbeskrivning utföra de vanligaste plastarbetena på golv och väggar i lägenheter och offentliga lokaler samt montera lister. De kan också fästa fot- och hörnlister av plast och lister av plast för räcken och ta bort lister och trösklar som förhindrar beläggningsarbetet och sätta dem på plats igen. I arbetsuppgiften ingår fogning av plastbeläggningar och plastbeklädnader genom svetsning.

Examinanderna känner till vilka olika underlag som lämpar sig för respektive beläggning och beklädning och vilka krav på ytjämnhet och andra krav som ställs på underlaget. De är medvetna om att gamla ytmaterial kan innehålla asbest och klarar av att behandla olika slags underlag så att de kan beläggas och bekläs.

Examinanderna känner till de viktigaste egenskaperna hos de material som används och vet vilka risker som kan vara förknippade med tillämpade arbetsmetoder. De är insatta i frågor som gäller säkerheten vid heta arbeten och har de kunskaper och färdigheter som krävs för det certifikat som ger behörighet för heta arbeten. De vet hur man planerar sitt dagliga arbete så att det kan utföras produktivt och säkert. De kan bedöma åtgången på det material som behövs.

Examinanderna är insatta i gällande kollektivavtal för golvlägningsbranschen och kan vid behov tillämpa kollektivavtalets ackordspriser vid prissättningen av sina egna arbetsuppgifter.

Examinanderna känner till vad som krävs av olika underlag för att arbetet skall lyckas och vet vilka egenskaper verktygen och materialen bör ha för att resultatet skall bli bra. De kan sköta sitt arbete självständigt, snyggt och säkert i en takt som förväntas av erfarna yrkesmän.

b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Yrkesskickligheten och de kunskaper och principer som den bygger på samt förmågan att tillämpa kunskaperna och, som en väsentlig del av yrket, förmågan att tidsmässigt samordna egna arbetsuppgifter och de olika arbeten och arbetsmoment som förekommer på en arbetsplats påvisas huvudsakligen i utförandet av normala arbetsuppgifter i en verklig arbetsmiljö där det samtidigt pågår beläggnings- och beklädnadsarbeten på flera ytor. Det fristående yrkesprovet kan kompletteras med olika utredningar, skriftliga arbeten och uppgifter, intervjuer och diskussioner samt med examinandens självvärdering.

När yrkesprovet planeras och genomförs kan man ta hänsyn till särskilda drag som kännetecknar den bransch inom vilken examinandens organisation eller den organisation som examinanden har valt är verksam. Den yrkesskicklighet som krävs för examen påvisas genom en övergripande arbetsuppgift inom golvläggningsbranschen där examinandens prestationer kan avrapporteras och bedömas. I uppgiften kan ingå till exempel avlägsnande av gamla ytskikt, grundning (förbehandling med primer) av ytor som skall ytbeläggas, utfyllningar och utjämningar av sprickor och svackor samt inpassning, fogning, uppvik och svetsning av ytbeläggningar. Examinanderna påvisar kunskaper och färdigheter för heta arbeten genom ett yrkesprov eller genom att avlägga ett prov för det certifikat som ger behörighet för heta arbeten.

Examinanden skall utarbeta ett skriftligt dagsschema över sitt arbete och en uträkning av ackordslönerna enligt tillämpliga delar av gällande kollektivavtal.

I ett dagsschema anges:

- ordningsföljden mellan arbetsuppgifterna under en arbetsdag
- vilka arbetsredskap och arbetsmaterial som behövs för arbetsuppgifterna
- hur arbetssäkerheten tryggats
- en beräkning av vilka olika arbetsslag som behöver utföras under arbetsdagen
- ackordslönen för de ovannämnda arbetslagen enligt kollektivavtalet

c) Mål och kriterier för bedömningen

Bedömningen inriktar sig i första hand på resultatet av det färdiga arbetet och på prydligheten och ordningen på arbetsplatsen. När resultatet granskas beaktas även den tid som examinanden använt för arbetet. Vid granskningen av arbetsmiljön kontrolleras också skicket på arbetsredskapen. Andra mål för bedömningen är examinandens samarbetsförmåga och i vilken mån denne beaktar arbetssäkerhetsfrågor.

Prestationen godkänns om examinanderna

- självständigt kan utföra sedvanliga plastarbeten på golv och väggar
- kan bedöma kvaliteten och produktiviteten i fråga om det egna arbetet
- förhåller sig ansvarsfullt och kundorienterat till sitt arbete
- beaktar de krav som underlaget ställer
- beaktar bruksegenskaperna hos de material som används
- kan utarbeta en fungerande arbetsplan
- kan tidsmässigt samordna de arbeten och arbetsmoment som förekommer på en arbetsplats
- utför nödvändiga underlagsarbeten på ett ändamålsenligt sätt

- använder material effektivt och rationellt
- kan planera fogindelningen så att resultatet blir hållbart och snyggt
- har de kunskaper och färdigheter som krävs för certifikat för heta arbeten
- utför sitt arbete systematiskt och produktivt
- klarar av att utföra en arbetsprestation som uppfyller allmänna kvalitetskrav.

Prestationen underkänns om examinanderna

- inte kan arbeta självständigt
- genom sitt arbete framkallar allvarlig fara för sig själva eller andra
- genom sitt sätt att arbeta förorsakar onödig rengöring och städning
- inte beaktar de krav som underlaget ställer
- inte beaktar bruksegenskaperna hos de material som används
- utför underarbetet felaktigt eller bristfälligt
- förorsakar onödigt materialspill
- placerar fogar, utför fogningar eller svetsar fogarna på ett sätt som strider mot anvisningarna
- gör kantskärningar som inte täcks av golvlisten eller otäta geringar och skarvar
- framställer ytor som har utbuktningar eller upphöjningar
- inte kan utarbeta ett fungerande dagschema
- i kollektivavtalet inte kan hitta de arbetsslag som ingår i deras arbetsschema och inte beaktar bestämmelserna om ackordsprissättning på korrekt sätt
- inte har de kunskaper och färdigheter som krävs för certifikatet för heta arbeten
- inte kan arbeta i den takt som förväntas av erfarna yrkesmän
- framställer ytor som inte uppfyller allmänna kvalitetskrav.

4 § Montering av parkettbeläggningar

a) Krav på yrkesskicklighet

Examinanderna kan före monteringen av ytskiktet granska underlaget och utföra de grundarbeten som är nödvändiga för att uppnå den kvalitet som fastställts i de allmänna kvalitetskraven på byggnadsarbeten (RYL). De kan självständigt med hjälp av en arbetsbeskrivning lägga stav- eller mosaikparkett samt montera lister. De känner till vilka redskap, maskiner och anordningar som behövs för dessa arbeten och har tillräckliga kunskaper för att kunna använda dem på ett säkert sätt. De kan planera och lägga stav- eller mosaikparkett enligt ritningar, mäta och ställa in utgångslinjer och dra linjesnören samt utföra slipnings- och ytbehandlingsarbeten. De och också ta bort lister och trösklar som hindrar beläggningsarbetet och sätta dem plats igen samt kapa dörrar och göra nödvändiga urtag.

Examinanderna känner till vilka olika underlag som lämpar sig för respektive beläggning och beklädnad och vilka krav på ytjämnhet och andra krav som ställs på underlaget. De är medvetna om att gamla ytmaterial kan innehålla asbest. De klarar av att sätta upp skivor, reparera och behandla olika slags underlag så att de kan beläggas och bekläs.

Examinanderna känner till de viktigaste egenskaperna hos material som används och vet vilka risker som kan vara förknippade med tillämpade arbetsmetoder. De vet hur man

planerar sitt dagliga arbete så att det kan utföras produktivt och säkert. De kan bedöma åtgången på det material som behövs.

Examinanderna är insatta i gällande kollektivavtal för golvlägningsbranschen och kan vid behov tillämpa kollektivavtalets ackordspriser vid prissättningen av sina egna arbetsuppgifter. De vet hur man ordnar skyddstäckning av de färdiga ytorna under byggnadstiden.

Examinanderna känner till vad som krävs av olika underlag för att arbetet skall lyckas och vet vilka egenskaper verktygen och materialen bör ha för att resultatet skall bli bra. De kan sköta sitt arbete självständigt, snyggt och säkert i en takt som förväntas av erfarna yrkesmän.

b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Yrkesskickligheten och de kunskaper och principer som den bygger på samt förmågan att tillämpa kunskaperna och, som en väsentlig del av yrket, förmågan att tidsmässigt samordna egna arbetsuppgifter och de olika arbeten och arbetsmoment som förekommer på en arbetsplats påvisas huvudsakligen i utförandet av normala arbetsuppgifter i en verklig arbetsmiljö där det samtidigt pågår beläggnings- och beklädnadsarbeten på flera ytor. Det fristående yrkesprovet kan kompletteras med olika utredningar, skriftliga arbeten och uppgifter, intervjuer och diskussioner samt med examinandens självvärdering.

När yrkesprovet planeras och genomförs kan man ta hänsyn till särskilda drag som kännetecknar den bransch inom vilken examinandens organisation eller den organisation som examinanden har valt är verksam. Den yrkesskicklighet som krävs för examen påvisas genom en övergripande arbetsuppgift inom golvlägningsbranschen där examinandens prestationer kan avrapporteras och bedömas. I uppgiften kan ingå till exempel avlägsnande av gamla ytskikt, primning av ytor som skall ytbeläggas, utfyllningar och utjämnningar av sprickor och svackor, montering av ljudisoleringslag samt laggnings- och ytbehandling av golvparkett. Examinanderna skall utarbeta ett skriftligt dagsschema som anknyter till deras arbetsuppgifter och en uträkning av ackordslönerna enligt gällande kollektivavtal.

I ett dagsschema anges:

- ordningsföljden mellan arbetsuppgifterna under en arbetsdag
- vilka arbetsredskap och arbetsmaterial som behövs för arbetsuppgifterna
- hur arbetssäkerheten tryggats
- en beräkning av vilka olika arbetslag som behöver utföras under arbetsdagen
- ackordslönen för de ovannämnda arbetslagen enligt kollektivavtalet.

c) Mål och kriterier för bedömningen

Bedömningen inriktar sig i första hand på resultatet av det färdiga arbetet och på prydligheten och ordningen på arbetsplatsen. När resultatet granskas beaktas också den tid som examinanden använt för arbetet. Vid granskningen av arbetsmiljön kontrolleras också skicket på arbetsredskapen. Andra mål för bedömningen är examinandens arbetssätt, samarbetsförmåga och i vilken mån denne beaktar arbetssäkerhetsfrågor.

Prestationen godkänns om examinanderna

- självständigt kan utföra sedvanliga parkettlägningsarbeten
- kan bedöma kvaliteten och produktiviteten i fråga om det egna arbetet

- förhåller sig ansvarsfullt och kundorienterat till sitt arbete
- beaktar de krav som underlaget ställer
- beaktar bruksegenskaperna hos de material som används
- kan utarbeta ett fungerande dagsschema
- tidsmässigt kan samordna de arbeten och arbetsmoment som förekommer på en arbetsplats
- utför underlagsarbetena på ett ändamålsenligt sätt
- arbetar systematiskt och produktivt
- använder material effektivt och rationellt
- kan lägga parkettplattor eller –stavar enligt en utgångslinje och inpassa dem rätt i rum utan trösklar
- överallt beaktar nödvändiga rörelsefogar
- klarar av att utföra en arbetsprestation som uppfyller allmänna kvalitetskrav.

Prestationen underkänns om examinanderna

- inte kan arbeta självständigt
- genom sitt arbete framkallar allvarlig fara för sig själva eller andra
- genom sitt sätt att arbeta förorsakar onödig rengöring och städning
- inte beaktar de krav som underlaget ställer
- inte beaktar bruksegenskaperna hos de material som används
- utför underarbetet felaktigt eller bristfälligt
- förorsakar onödigt materialspill
- inte lämnar tillräckliga rörelsefogar vid monteringen
- ställer in linjerna eller indelar fogarna felaktigt
- inte kan utarbeta ett fungerande dagsschema
- i kollektivavtalet inte kan hitta de arbetsslag som ingår i deras arbetsschema och inte beaktar bestämmelserna om ackordsprissättning på korrekt sätt
- inte kan arbeta i den takt som förväntas av erfarna yrkesmän
- framställer ytor som inte uppfyller allmänna kvalitetskrav.

5 § Montering av keramiska beläggningar och stenbeläggningar

a) Krav på yrkesskicklighet

Examinanderna kan självständigt utifrån ritningar och planeringsdokument utföra de vanligaste plattsättningsarbetena inomhus på golv och väggar med keramiska plattor samt montera lister. De känner till de krav som ställs på ytor som skall bekläs med plattor och kan kontrollera och korrigera brister i det egna arbetet. De kan välja redskap och material som lämpar sig för ändamålet. De kan på förhand planera in hur fogarna skall indelas och hur arbetet lämpligen skall avancera.

Examinanderna känner till de viktigaste egenskaperna hos material som används och vet vilka risker som kan vara förknippade med tillämpade arbetsmetoder. De vet hur man planerar sitt dagliga arbete så att det kan utföras produktivt och säkert. De kan bedöma åtgången på det material som behövs och tidsåtgången för ett visst arbete.

Examinanderna är insatta i gällande kollektivavtal för golvläggningsbranschen och kan vid behov tillämpa kollektivavtalets ackordspriser vid prissättningen av sina egna arbetsuppgifter.

Examinanderna känner till vad som krävs av olika underlag för att arbetet skall lyckas och vet vilka egenskaper verktygen och materialen bör ha för att resultatet skall bli bra. De kan sköta sitt arbete självständigt, snyggt och säkert i en takt som förväntas av erfarna yrkesmän.

b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Yrkesskickligheten och de kunskaper och principer som den bygger på samt förmågan att tillämpa kunskaperna och, som en väsentlig del av yrket, förmågan att tidsmässigt samordna egna arbetsuppgifter och de olika arbeten och arbetsmoment som förekommer på en arbetsplats påvisas huvudsakligen i utförandet av normala arbetsuppgifter i en verklig arbetsmiljö där det samtidigt pågår beläggnings- och beklädnadsarbeten på flera ytor. Det fristående yrkesprovet kan kompletteras med olika utredningar, skriftliga arbeten och uppgifter, intervjuer och diskussioner samt med examinandens självvärdering.

När yrkesprovet planeras och genomförs kan man ta hänsyn till särskilda drag som kännetecknar den bransch inom vilken examinandens organisation eller den organisation som examinanden har valt är verksam. Den yrkesskicklighet som krävs för examen påvisas genom en övergripande arbetsuppgift inom golvläggningsbranschen där examinandens prestationer kan avrapporteras och bedömas. I uppgiften kan ingå till exempel korrigeringar och utjämnningar av vägg- och golvytor, uppbyggnad av fall mot golvbrunnar, tillredning av fogmassa, skärning och fastsättning av plattor samt fogningar och tätningar.

Till arbetsuppgifterna hör alltid en arbetsplan som omfattar:

- beräkning av materialåtgång (specificerad enligt teoretisk mängd och spill)
- beräkning av tid som behövs för arbetet baserad på en tillförlitlig dokumentation av arbetsåtgången
- arbetsordning
- arbetsredskap, maskiner, anordningar, ställningar
- tryggnad av arbetssäkerheten
- beaktande av eventuell golvvärme.

c) Mål och kriterier för bedömningen

Prestationen godkänns om examinanderna

- självständigt kan utföra sedvanliga plattsättningsarbeten
- kan bedöma kvaliteten och produktiviteten i fråga om det egna arbetet
- förhåller sig ansvarsfullt och kundorienterat till sitt arbete
- beaktar de krav som underlaget ställer
- beaktar bruksegenskaperna hos de material som används
- kan utarbeta ett fungerande och genomförbart dagsschema
- kan planera en harmonisk och funktionsduglig fogindelning utan onödiga skarvar
- utför ett arbete som kvalitetsmässigt uppfyller kraven i arbetsbeskrivningar och andra projektdokument samt de allmänna kvalitetskraven för bygnadsbranschen
- använder arbetsmetoder som är ergonomiska och säkra

- tidsmässigt kan samordna de arbeten och arbetsmoment som förekommer på en arbetsplats
- utför underlagsarbetena på ett ändamålsenligt sätt
- arbetar systematiskt och produktivt
- använder material effektivt och rationellt
- klarar av att utföra en arbetsprestation som uppfyller allmänna kvalitetskrav.

Prestationen underkänns om examinanderna

- inte kan arbeta självständigt
- genom sitt arbete framkallar allvarlig fara för sig själva eller andra
- genom sitt sätt att arbeta förorsakar onödigt rengöring och städning
- inte beaktar de krav som underlaget ställer
- inte beaktar bruksegenskaperna hos de material som används
- utför underarbetet felaktigt eller bristfälligt
- förorsakar onödigt materialspill
- utarbetar en arbetsplan som inte kan genomföras
- planerar en fogindelning som kräver onödigt många plattor som är smalare än halva plattor
- kammar ut fästmassa för tidigt eller för lite massa med hänsyn till objektet
- inte kan utarbeta ett fungerande dagsschema
- i kollektivavtalet inte kan hitta de arbetsslag som ingår deras arbetsschema och inte beaktar bestämmelserna om ackordsprissättning på korrekt sätt
- inte kan arbeta i den takt som förväntas av erfarna yrkesmän
- framställer ytor som inte uppfyller allmänna kvalitetskrav.

6 § Organisering av arbetet och arbetsledning

a) Krav på yrkesskicklighet

Examinanderna kan leda en arbetsgrupp som utför golvlägningsarbeten. De har därför i den utsträckning som behövs bl.a. för det egna arbetet skaffat sig kunskaper om byggnadslagen, arbetarskyddet och i företagskunskap och företagsekonomi, om metoder för arbetsledning och organisationer som ansvarar för byggnadstillsynen. Examinanderna har tillräckliga skriftliga och muntliga färdigheter för att kunna kommunicera med personal och andra och behärskar det fackspråk som behövs i arbetet. De är insatta i mötesteknik och vet hur ärenden bereds och föredras. De känner till vilka förpliktelser som är förknippade med representation och beslutsfattande och är medvetna om vilka ekonomiska möjligheter och riskfaktorer som finns i en verksamhet.

Examinanderna kan upprätta sådana avtalsdokument och affärsbrev som är nödvändiga i en rörelse. De känner till vilka grundläggande krav som ställs på utförande och språklig utformning av formulär och förstår betydelsen av att officiella dokument är bindande. De känner också till bestämmelserna om förvaring och arkivering av dokument.

Examinanderna inser att människor är olika och förstår orsaken till sina arbetskamraters och underlydandes uppträdande och kan reagera på var och en på ett sakligt sätt. De kan motivera sina medarbetare och positivt påverka deras attityder och beteende. De upp-

täcker problem och kan lösa dem såväl på egen hand som i olika slags arbetsgrupper. De kan ställa upp mål för sin arbetsgrupp och hjälpa den att uppnå målen. De förstår att kräva att avtalsparten handlar i enlighet med ingångna avtal.

b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Yrkesskickligheten och de kunskaper och principer som den bygger på samt förmågan att tillämpa kunskaperna påvisas huvudsakligen i en verklig arbetsmiljö i utförandet av normala arbetsuppgifter. Det fristående yrkesprovet kan kompletteras med olika utredningar, skriftliga arbeten och uppgifter, intervjuer och diskussioner samt med examinandens självvärdering.

När yrkesprovet planeras och genomförs kan man ta hänsyn till särskilda drag som kännetecknar den bransch inom vilken examinandens organisation eller den organisation som examinanden har valt är verksam. Den yrkesskicklighet som krävs för examen påvisas genom en övergripande arbetsuppgift inom golvlägningsbranschen där examinandens prestationer kan avrapporteras och bedömas, till exempel att planera en på förhand avgränsad arbetsprocess och slutföra arbetet samt utvärdera arbetskvaliteten.

c) Mål och kriterier för bedömningen

PRAKTISKT LEDARSKAP

Prestationen godkänns om examinanderna

- kan bedöma skillnaderna mellan två olika typer av ledarskap och tillämpningsmöjligheterna i sitt arbete och sin organisation
- känner till värdegrunden och kulturen i sin organisation och kan naturligt koppla dem till utvecklingen av verksamheten i sin enhet
- kan bedöma sina anställdas yrkesmässiga färdigheter och deras förmåga att arbeta i grupp och sporra dem att utveckla sin kompetens
- känner till vilka mål som uppställts för arbetsgruppen och kan engagera gruppen att arbeta för målen
- kan medla mellan parterna i en tvist
- kan begära, ge och ta emot respons
- är medvetna om betydelsen av känslor och förnuft i olika ledningssituationer
- kan främja (den interna) företagsamheten på sin arbetsplats
- kan kräva att avtalsparterna handlar i enlighet med ingångna avtal.

SAMARBETSFÖRMÅGA

Prestationen godkänns om examinanderna

- känner till teamwork, projektarbete och grupparbete i en sådan utsträckning att de för varje enskild arbetsuppgift kan föreslå lämplig arbetsmetod
- kan planera, organisera och styra verksamheten i sin egen grupp
- kan stödja gruppen i dess utveckling och hjälpa den att hantera problemsituationer
- kan utvärdera verksamheten i sin egen grupp
- kan styra samarbetet mellan olika grupper.

VÄXELVERKAN, MUNTLLIG OCH SKRIFTLIG KOMMUNIKATION

Prestationen godkänns om examinanderna

- kan utforma ett meddelande enligt dess mottagare och bedöma vilka möjligheter meddelandet har att lyckas i sitt syfte
- obehindrat kan förstå terminologin i golvlägningsbranschen
- kan leda försäljningsarbetet i ett företag och bjuda ut företagets tjänster till kunderna
- kan vara ordförande vid förhandlingar och sammanträden
- kan kommunicera effektivt och korrekt per telefon
- kan lyssna aktivt
- kan planera och hålla inledningsanföranden och kortare tal
- kan föra protokoll, upprätta arbets- och entreprenadavtal, promemorior, anbudsfrågor, anbud, kravbrev och reklamationer
- för varje framträdande kan välja lämpliga hjälpmedel.

PROBLEMLÖSNINGAR, BESLUTSFATTANDE OCH KREATIVA ARBETSSÄTT

Prestationen godkänns om examinanderna

- kan dra nytta av initiativkraften på sin arbetsplats
- med hjälp av en problemlösningsmetod systematiskt kan lösa problem i samband med produktions- och kvalitetsstörningar och funktionsstörningar i maskiner och anordningar
- kan tillämpa kreativa arbetsmetoder.

SJÄLVSTYRNING OCH TIDSHANTERING

Prestationen godkänns om examinanderna

- känner sina fysiska, psykiska och sociala begränsningar och kan avgöra omfattningen av sin arbetsbörda så att de kan ta ansvar för sin fysiska och psykiska arbetsförmåga
- kan bedöma framgången (effektiviteten) i sitt arbete
- kan planera och utveckla sitt arbete och sin tidsanvändning genom att dra nytta av tidshantering och andra tekniker.

Prestationen i examensdelen underkänns om examinanderna

- inte klarar av att samarbeta och inte kan skapa växelverkan mellan olika parter
- inte klarar av att utföra klara och tydliga uppdrag
- inte kan ställa upp mål och avancera metodiskt mot det uppställda målet
- genomför förändringar utan att informera sina underlydande om orsak och mål
- i sitt ledarskap och i samvaron med sina underlydande inte klarar av att agera jämlikt och rättvist
- inte klarar av att tolka sin omvärld realistiskt eller ta till sig information från omgivningen och tolka den på ett realistiskt sätt.

a) Krav på yrkesskicklighet

De som avlägger examensdelen klarar av att ge introduktion till elever som fullgör en period av inläring i arbete eller läroavtalsutbildning om hur de viktigaste uppgifterna på yrkesområdet skall utföras rätt och om mätmetoder och arbets säkerhet. De kan bedöma elevens framsteg och nivån på dennes yrkesskicklighet i relation till läroplanen och/eller till mål- och kravbeskrivningarna i examensgrunderna för fristående examina samt ge eleverna sporrande respons. De kan också bedöma de fristående yrkesproven för grund-, yrkes- och specialyrkesexamen. Examinanderna förstår betydelsen av ett positivt inlärningsklimat och kan upprätthålla det.

b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Yrkesskickligheten och de kunskaper och principer som den bygger på samt förmågan att tillämpa kunskaperna påvisas huvudsakligen i en verklig arbetsmiljö i utförandet av normala arbetsuppgifter. Det fristående yrkesprovet kan kompletteras med olika utredningar, skriftliga arbeten och uppgifter, intervjuer och diskussioner samt med examinandens självvärdering.

När yrkesprovet planeras och genomförs kan man ta hänsyn till särskilda drag som kännetecknar den bransch inom vilken examinandens organisation eller den organisation som examinanden har valt är verksam. Den yrkesskicklighet som krävs för examen påvisas till exempel genom att examinanden är arbetsplatshandledare för elever som fullgör en period av inläring i arbete eller läroavtalsutbildning. Yrkesskickligheten kan dessutom påvisas genom att examinanderna aktivt deltar i planeringen av de fristående yrkesproven inom grundutbildningen eller av examensuppgifterna för grund- eller yrkesexamen och i bedömningen av examensprestationerna.

c) Mål och kriterier för bedömningen

Prestationen godkänns om examinanderna

- kan handleda eleverna så att elevernas agerande bygger på arbetstekniskt riktiga lösningar och val samt kvalitativt överensstämmer med dokument som gäller objektet i fråga och med dokument som rent allmänt anknyter till byggande av hus
- kan ge eleverna handledning i att använda säkra och ergonomiska arbetsmetoder
- kan se till att eleverna iakttar bestämmelserna om arbets säkerhet och arbetarskydd
- kan bedöma elevens framsteg och nivån på dennes yrkesskicklighet
- kan ge eleverna sporrande respons
- kan bedöma de fristående yrkesproven för grund- och yrkesexamen
- förstår betydelsen av ett positivt inlärningsklimat och kan upprätthålla det.

Prestationen underkänns om examinanderna

- inte kan se till att eleverna iakttar bestämmelserna om arbetarskydd och arbets säkerhet
- inte kan handleda eleverna att komma fram till arbetstekniskt riktiga lösningar eller val

- inte kan bedöma eleverna och hjälpa dem att handla i enlighet med de kvalitetskrav som gäller objektet i fråga eller rent allmänna kvalitetskrav
- inte kan uppmärksamma eleverna på arbetssätt som är ergonomiskt oacceptabla eller ge anvisningar för hur man kan undvika sådana arbetssätt
- inte kan bedöma elevernas framsteg och nivå på yrkesskickligheten i relation till kravbeskrivningarna och målen
- inte kan ge eleverna respons som sporrar dem att uppnå kunskapsmålen
- inte kan bedöma de fristående yrkesproven för grund- och yrkesexamen
- som handledare inte kan beakta faktorer som bidrar till ett positivt inlärningsklimat.

8 § Plastbeläggningsteknik

a) Krav på yrkesskicklighet

Examinanderna klarar av att delta i den beläggningstekniska planeringen av golvläggningsarbeten. De är insatta i tekniska frågor i synnerhet när beläggningar och beklädnader i plast används på särskilt krävande ytor. De känner till olika krav som ställs på användningen av plast beroende på vilka konstruktioner det är fråga om och belastningen på den använda ytan. De är insatta i standarderna i branschen, känner till kvalitetskraven och kan utifrån detta fastställa serviceintervall och behövliga skötselanvisningar för golveläggningarna.

Examinanderna är insatta i de olika krav som ställs på golvläggningar beroende på hur det aktuella objektet skall användas. De känner till de vanligaste golveläggningarna och funktionsprinciperna för utjämnings- och fästmassor. De vet i vilka förhållanden golvläggningsarbeten kan utföras tryggt och säkert.

b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Yrkesskickligheten och de kunskaper och principer som den bygger på samt förmågan att tillämpa kunskaperna påvisas huvudsakligen vid utförandet av normala arbetsuppgifter i en verklig arbetsmiljö. Det fristående yrkesprovet kan kompletteras med olika utredningar, skriftliga arbeten och uppgifter, intervjuer och diskussioner samt med examinandens självvärdering. När yrkesprovet planeras och genomförs kan man ta hänsyn till särskilda drag som kännetecknar den bransch inom vilken examinandens organisation eller den organisation som examinanden har valt är verksam.

Den yrkesskicklighet som krävs för examen påvisas genom en övergripande arbetsuppgift inom golvläggningsbranschen där examinandens prestationer kan avrapporteras och bedömas. I uppgiften kan ingå till exempel utarbetande av en arbets- och materialplan för golvläggningsarbeten i offentliga utrymmen (sporthallar, köpcentrum, hotell, sjukhus), val av förbehandlingsmetoder, maskinteknisk planering, testning av material och kvalitetskontroll.

I arbetsplanen anges:

- beräkning av materialåtgång, specificerad enligt teoretisk mängd och spill
- beräkning av tid som behövs för arbetet baserad på en tillförlitlig dokumentation av arbetstiden

- arbetsordning
- avgränsning av arbetsytan
- arbetsredskap, maskiner, anordningar, ställningar
- åtgärder som tryggar arbets säkerheten
- beaktande av eventuell golvvärme.

c) Mål och kriterier för bedömningen

Vid bedömningen granskas i första hand arbetsbeskrivningens genomförbarhet och den valda arbetsmetodens lämplighet för utförandet av arbetet. Vid granskningen av resultatet beaktas också anförda motiveringar och hänvisningar till olika informationskällor. Andra mål för bedömningen är examinandens samarbetsförmåga och i vilken mån denne beaktar miljö- och arbetssäkerhetsfrågor.

Prestationen godkänns om examinanderna

- klarar av att delta i beläggningsteknisk planering av golvläggningsarbeten
- förhåller sig ansvarsfullt och kundorienterat till sitt arbete
- känner till de viktigaste bestämmelserna om arbets säkerhet i sitt arbete
- känner till miljökraven inom golvläggningsbranschen
- känner till de viktigaste egenskaperna hos olika golvläggning material
- tar hänsyn till de krav som ställs på konstruktioners hållbarhet
- kan tillämpa gällande branschstandarder på planeringsarbetet
- känner till kraven för de personcertifikat som används i branschen
- beaktar de krav som underlaget ställer
- beaktar bruksegenskaperna hos de material som används
- kan bedöma vilka underhållsåtgärder som är nödvändiga för beläggningens hållbarhet
- kan utarbeta en väl underbyggd arbetsbeskrivning
- kan utföra de mätningar som behövs för kvalitetskontrollen.

Prestationen underkänns om examinanderna

- saknar den samarbetsförmåga som behövs för planeringsarbetet
- utarbetar en plan som, om den genomförs, utgör en fara för de anställdas eller någon annans säkerhet
- inte tar hänsyn till de miljökrav som ställs på verksamheten
- inte känner till de viktigaste egenskaperna hos beläggning materialen
- inte förstår grunderna i fysik eller kemi
- inte tar hänsyn till de krav som ställs på konstruktioners hållbarhet
- inte känner till kraven för de personcertifikat som används i branschen
- inte kan tillämpa gällande branschstandarder på planeringsarbetet
- inte beaktar de krav som underlaget ställer
- inte beaktar bruksegenskaperna hos de material som används
- inte kan utarbeta en väl underbyggd arbetsbeskrivning
- inte kan utföra de mätningar som behövs för kvalitetskontrollen.

a) Krav på yrkesskicklighet

Examinanderna klarar av att delta i den beläggningstekniska planeringen av golvläggningsarbeten. De är särskilt insatta i beläggningstekniken vid läggning av laminat- och parkettgolv och om de speciella krav som ställs på reparationer och renoveringar av trägolv. De känner till vilka krav som ställs på olika golvläggningstekniker beroende på konstruktionerna och belastningen på den använda ytan. De är insatta i standarderna i branschen, känner till kvalitetskraven och kan utifrån detta fastställa serviceintervall och behövliga skötsel- och underhållsplaner för golvbeläggningarna.

Examinanderna är insatta i de olika krav som ställs på golvläggningsbranschen beroende på de miljöer där laminat och parkett används. De känner till funktionsprinciperna för laminat, parkett samt utjämnings- och fästmassor. De vet i vilka förhållanden golvläggningsarbeten kan utföras tryggt och säkert.

b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Yrkesskickligheten och de kunskaper och principer som den bygger på samt förmågan att tillämpa kunskaperna påvisas huvudsakligen vid utförandet av normala arbetsuppgifter i en verklig arbetsmiljö. Det fristående yrkesprovet kan kompletteras med olika utredningar, skriftliga arbeten och uppgifter, intervjuer och diskussioner samt med examinandens självvärdering. När yrkesprovet planeras och genomförs kan man ta hänsyn till särskilda drag som kännetecknar den bransch inom vilken examinandens organisation eller den organisation som examinanden har valt är verksam.

Den yrkesskicklighet som krävs för examen påvisas genom en övergripande arbetsuppgift som avser läggning av laminat- och parkettgolv där examinandens prestationer kan avrapporteras och bedömas. I uppgiften kan ingå till exempel utarbetande av en arbetsplan för parkettläggningsarbeten i offentliga utrymmen (festsalar, hotell, fartyg), val av förbehandlingsmetoder, maskinteknisk planering, testning av material och kvalitetskontroll.

I arbetsplanen anges:

- beräkning av materialåtgång, specificerad enligt teoretisk mängd och spill
- beräkning av tidsåtgång för arbetet baserad på en tillförlitlig dokumentation av arbetstiden
- arbetsordning
- avgränsning av arbetsytan
- arbetsredskap, maskiner, anordningar, ställningar
- åtgärder som tryggar arbets säkerheten
- beaktande av eventuell golvvärme.

c) Mål och kriterier för bedömningen

Vid bedömningen granskas i första hand arbetsbeskrivningens genomförbarhet och den valda arbetsmetodens lämplighet för utförandet av arbetet. Vid granskningen av resultatet beaktas också anförda motiveringar och hänvisningar till olika informationskällor. Andra mål för bedömningen är examinandens samarbetsförmåga och i vilken mån denne beaktar miljö- och arbets säkerhetsfrågor.

Prestationen godkänns om examinanderna

- klarar av att delta i beläggningsteknisk planering av golvläggningsarbeten
- förhåller sig ansvarsfullt och kundorienterat till sitt arbete
- känner till de viktigaste bestämmelserna om arbets säkerhet i sitt arbete
- känner till miljökraven för parkettläggning
- känner till de viktigaste egenskaperna hos olika typer av parkett och laminat
- tar hänsyn till de krav som ställs på konstruktioners hållbarhet
- kan tillämpa gällande branschstandarder på planeringsarbetet
- beaktar de krav som underlaget ställer
- beaktar bruksegenskaperna hos de material som används
- kan bedöma vilka underhållsåtgärder som är nödvändiga för beläggningsens hållbarhet
- kan utarbeta en väl underbyggd arbetsbeskrivning
- kan utföra de mätningar som behövs för kvalitetskontrollen.

Prestationen underkänns om examinanderna

- saknar den samarbetsförmåga som behövs för planeringsarbetet
- utarbetar en plan som, om den genomförs, utgör en fara för de anställdas eller någon annans säkerhet
- inte tar hänsyn till de miljökrav som ställs på verksamheten
- inte känner till de viktigaste egenskaperna hos beläggningmaterialen
- inte tar hänsyn till de krav som ställs på konstruktioners hållbarhet
- inte kan tillämpa gällande branschstandarder på planeringsarbetet
- inte beaktar de krav som underlaget ställer
- inte beaktar bruksegenskaperna hos de material som används
- inte kan utarbeta en väl underbyggd arbetsbeskrivning
- inte kan utföra de mätningar som behövs för kvalitetskontrollen.

10 § Plattbeläggningsteknik

a) Krav på yrkesskicklighet

Examinanderna kan delta i den beläggningstekniska planeringen av golvläggningsarbeten. De är särskilt insatta i beläggningstekniken vid läggning av keramiska plattor och stenmaterial och om de krav som ställs på reparationer av skadade tätskikt. De känner till vilka krav som ställs på olika golvläggningssätt beroende på vilka konstruktioner det är fråga om och belastningen på den använda ytan. De är insatta i standarderna i branschen, känner till kvalitetskraven och kan utifrån detta fastställa serviceintervall och behövliga skötselåtgärder för golvbeläggningarna.

Examinanderna är insatta i de olika krav som ställs på plattsättningar beroende på i vilka miljöer plattorna används. De känner till funktionsprinciperna för keramiska plattor och stenmaterial samt utjämnings- och fästmassor. De vet i vilka förhållanden golvläggningsarbeten kan utföras tryggt och säkert.

b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Yrkesskickligheten och de kunskaper och principer som den bygger på samt förmågan att tillämpa kunskaperna påvisas huvudsakligen i utförandet av normala arbetsuppgifter i en verklig arbetsmiljö. Det fristående yrkesprovet kan kompletteras med olika utredningar, skriftliga arbeten och uppgifter, intervjuer och diskussioner samt med examinandens självvärdering. När yrkesprovet planeras och genomförs kan man ta hänsyn till särskilda drag som kännetecknar den bransch inom vilken examinandens organisation eller den organisation som examinanden har valt är verksam.

I arbetsplanen anges:

- beräkning av materialåtgång, specificerad enligt teoretisk mängd och spill
- beräkning av tidsåtgång för arbetet baserad på en tillförlitlig dokumentation av arbetstiden
- arbetsordning
- avgränsning av arbetsytan
- arbetsredskap, maskiner, anordningar, ställningar
- åtgärder som tryggar arbets säkerheten
- beaktande av eventuell golvvärme.

Den yrkesskicklighet som krävs för examen påvisas genom övergripande arbetsuppgifter inom plattsättning där examinandens prestationer kan avrapporteras och bedömas. I uppgiften kan ingå till exempel utarbetande av en arbetsplan för plattsättningsarbeten i utrymmen som utsätts för hård belastning (friluftsbad, badanläggningar), val av förbehandlingsmetoder, maskinteknisk planering, testning av material och kvalitetskontroll.

c) Mål och kriterier för bedömningen

Vid bedömningen granskas i första hand arbetsbeskrivningens genomförbarhet och den valda arbetsmetodens lämplighet för utförandet av arbetet. Vid granskningen av resultatet beaktas också anförda motiveringar och hänvisningar till olika informationskällor. Andra mål för bedömningen är examinandens samarbetsförmåga och i vilken mån denne beaktar miljö- och arbets säkerhetsfrågor.

Prestationen godkänns om examinanderna

- klarar av att delta i beläggningsteknisk planering av golvläggningsarbeten
- förhåller sig ansvarsfullt och kundorienterat till sitt arbete
- känner till de viktigaste bestämmelserna om arbets säkerhet i sitt arbete
- känner till de miljökrav som ställs på plattsättningsarbeten
- känner till de viktigaste egenskaperna hos olika typer av plattor
- tar hänsyn till de krav som ställs på konstruktioners hållbarhet
- kan tillämpa gällande branschstandarder på planeringsarbetet
- beaktar de krav som underlaget ställer
- beaktar bruksegenskaperna hos de material som används
- kan bedöma vilka underhållsåtgärder som är nödvändiga för beläggnings hållbarhet
- kan utarbeta en väl underbyggd arbetsbeskrivning
- kan utföra de mätningar som behövs för kvalitetskontrollen.

Prestationen underkänns om examinanderna

- saknar den samarbetsförmåga som behövs för planeringsarbetet
- utarbetar en plan som, om den genomförs, utgör en fara för de anställdas eller någon annans säkerhet
- inte tar hänsyn till de miljökrav som ställs på verksamheten
- inte känner till de viktigaste egenskaperna hos beläggningsmaterialen
- inte tar hänsyn till de krav som ställs på konstruktioners hållbarhet
- inte kan tillämpa gällande branschstandarder på planeringsarbetet
- inte beaktar de krav som underlaget ställer
- inte beaktar bruksegenskaperna hos de material som används
- inte kan utarbeta en väl underbyggd arbetsbeskrivning
- inte kan utföra de mätningar som behövs för kvalitetskontrollen.

11 § Massaytbeläggningsteknik

a) Krav på yrkesskicklighet

Examinanderna kan delta i den beläggningstekniska planeringen av golvläggningsarbeten. Förutom de sedvanliga golvbeläggningsmetoderna känner de också till beläggningstekniker som lämpar sig för särskilda objekt och som bidrar till en höjning av hållfasthetsklassen hos betonggolv. De känner till vilka krav som ställs på olika golvläggningssätt beroende på vilka konstruktioner det är fråga om och belastningen på den använda ytan. De är insatta i standarderna i branschen, känner till kvalitetskraven och kan utifrån detta fastställa serviceintervall och behövliga skötselanvisningar för golvbeläggningarna.

Examinanderna är insatta i de olika krav som ställs på golvläggningsbranschen beroende på i vilka miljöer golvbeläggningarna används. De känner till funktionsprinciperna för de vanligaste golvbeläggningarna och för utjämnings- och fästmassor. De vet i vilka förhållanden golvläggningsarbeten kan utföras tryggt och säkert.

b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Yrkesskickligheten och de kunskaper och principer som den bygger på samt förmågan att tillämpa kunskaperna påvisas huvudsakligen vid utförandet av normala arbetsuppgifter i en verklig arbetsmiljö. Det fristående yrkesprovet kan kompletteras med olika utredningar, skriftliga arbeten och uppgifter, intervjuer och diskussioner samt med examinandens självvärdering. När yrkesprovet planeras och genomförs kan man ta hänsyn till särskilda drag som kännetecknar den bransch inom vilken examinandens organisation eller den organisation som examinanden har valt är verksam.

Den yrkesskicklighet som krävs för examen påvisas genom övergripande arbetsuppgifter inom golvläggningsbranschen där examinandens prestationer kan avrapporteras och bedömas. I uppgiften kan ingå till exempel utarbetande av en arbetsplan för golvläggningsarbeten i krävande objekt (anläggningar för livsmedelstillverkning och kemisk industri, balkonger osv.), val av förbehandlingsmetoder, maskinteknisk planering, testning av material och kvalitetskontroll.

I arbetsplanen anges:

- beräkning av materialåtgång, specificerad enligt teoretisk mängd och spill
- beräkning av tidsåtgång för arbetet baserad på en tillförlitlig dokumentation av arbetstiden
- arbetsordning
- avgränsning av arbetsytan
- arbetsredskap, maskiner, anordningar, ställningar
- åtgärder som tryggar arbetssäkerheten
- beaktande av eventuell golvvärme.

c) Mål och kriterier för bedömningen

Vid bedömningen granskas i första hand arbetsbeskrivningens genomförbarhet och den valda arbetsmetodens lämplighet för utförandet av arbetet. Vid granskningen av resultatet beaktas också anförda motiveringar och hänvisningar till olika informationskällor. Andra mål för bedömningen är examinandens samarbetsförmåga och i vilken mån denne beaktar miljö- och arbetssäkerhetsfrågor.

Prestationen godkänns om examinanderna

- klarar av att delta i beläggningsteknisk planering av golvläggingsarbeten
- förhåller sig ansvarsfullt och kundorienterat till sitt arbete
- känner till de viktigaste bestämmelserna om arbetssäkerhet i sitt arbete
- känner till miljökraven för golvläggingsbranschen
- känner till de viktigaste egenskaperna hos olika typer av golvläggingsmaterial
- tar hänsyn till de krav som ställs på konstruktioners hållbarhet
- kan tillämpa gällande branschstandarder på planeringsarbetet
- beaktar de krav som underlaget ställer
- beaktar bruksegenskaperna hos de material som används
- kan bedöma vilka underhållsåtgärder som är nödvändiga för beläggningens hållbarhet
- kan utarbeta en väl underbyggd arbetsbeskrivning
- kan utföra de mätningar som behövs för kvalitetskontrollen.

Prestationen underkänns om examinanderna

- saknar den samarbetsförmåga som behövs för planeringsarbetet
- utarbetar en plan som, om den genomförs, utgör en fara för de anställdas eller någon annans säkerhet
- inte tar hänsyn till de miljökrav som ställs på verksamheten
- inte känner till de viktigaste egenskaperna hos beläggingsmaterialen
- inte tar hänsyn till de krav som ställs på konstruktioners hållbarhet
- inte kan tillämpa gällande branschstandarder på planeringsarbetet
- inte beaktar de krav som underlaget ställer
- inte beaktar bruksegenskaperna hos de material som används
- inte kan utarbeta en väl underbyggd arbetsbeskrivning
- inte kan utföra de mätningar som behövs för kvalitetskontrollen.

a) Krav på yrkesskicklighet

Examinanderna kan planera och leda verksamheten på sin arbetsplats. De är insatta i de nödvändiga allmänna och branschvisa grundelement som ligger till grund för planeringen, såsom lagstiftningen om den fysiska materialhanteringen, föreskrifter och rekommendationer samt lagstiftningen om farliga ämnen i en sådan utsträckning att de kan handla enligt bestämmelserna i typiska arbetssituationer i branschen.

De kan utarbeta och verkställa planer som omfattar olika tidsperioder samt i planerna genomföra sådana ändringar som måste genomföras med varierande mellanrum.

b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Kunskaperna om de ovannämnda bestämmelserna i olika lagar påvisas genom att examinandem avlägger ett teoretiskt prov. Övrig yrkesskicklighet och de kunskaper och principer som den bygger på samt förmågan att tillämpa kunskaperna påvisas huvudsakligen i utförandet av ett yrkesprov i planeringsarbete som utgår från produktionsverksamheten i ett verkligt företag.

Det fristående yrkesprovet kan kompletteras med olika utredningar, skriftliga arbeten och uppgifter, intervjuer och diskussioner samt med examinandens självvärdering. När yrkesprovet planeras och genomförs kan man ta hänsyn till särskilda drag som kännetecknar den bransch inom vilken examinandens organisation eller den organisation som examinandem har valt är verksam.

c) Mål och kriterier för bedömningen

Prestationen godkänns om examinanderna

- i planeringen kan beakta de miljöskyddsbestämmelser och principer för en hållbar utveckling som gäller i branschen
- utifrån produktionsplanen kan avgöra de långsiktiga resursbehoven på sin arbetsplats i fråga om material, maskiner och anordningar samt personal
- behärskar den kortsiktiga planeringen och styrningen av produktionen eller ett projekt på sin arbetsplats
- på sitt ansvarsområde kan tillämpa ett logistiskt tänkesätt på planeringen och övervakningen av förflyttningen av det fysiska materialet och på informationen i anknytning till detta
- vid behov kan tillämpa de vanligaste principerna för styrning av produktion och material på sin arbetsplats
- känner till de apparater för materialbehandling som används i branschen och deras egenskaper i en sådan utsträckning att de kan avgöra om dessa lämpar sig för deras ansvarsområde och delta i beslutsfattandet om upphandlingen av dem
- kan vara tekniska experter på sina arbetsplatser och stödja inköpsverksamheten
- kan utarbeta arbets-, monterings- och reparationsplaner.

Prestationen underkäns om examinanderna

- inte känner till planeringspraxis på sina arbetsplatser och inte klarar av att organisera och planera arbetet på kort sikt
- saknar förmåga att på sitt ansvarsområde tillämpa ett logistiskt tänkesätt på planeringen och övervakningen av förflyttningen av det fysiska materialet och på informationen som styr förflyttningarna
- inte känner till de anordningar för materialbehandling som används i branschen och anordningarnas egenskaper i en sådan utsträckning att de kan avgöra om dessa lämpar sig för deras ansvarsområde och delta i beslutsfattandet om upphandlingen av dem
- inte kan vara tekniska experter på sina arbetsplatser och stödja inköpsverksamheten
- inte kan utarbeta arbets-, monterings- och reparationsplaner.

13 § Företagsamhet

a) Krav på yrkesskicklighet

Examinanderna kan själva bedöma sina individuella möjligheter och förutsättningar att verka som företagare. De kan analysera de möjligheter och risker som är förenade med att starta ett företag i golvlägningsbranschen. Examinanderna känner till olika sätt att inleda företagsverksamhet och olika företagsformer.

Examinanderna kan i samarbete med sakkunniga utarbeta en enkel affärsidé och vet vilka ekonomiska, produktionsmässiga och immateriella resurser det krävs för att starta ett företag. De kan tillsammans med sakkunniga bedöma förutsättningarna för att deras affärsidé kommer att lyckas.

Examinanderna är medvetna om vilken betydelse kundförhållanden och andra samarbetsförhållanden har för framgången i ett företag och kan med detta som utgångspunkt utveckla förhållandena. De kan i sin verksamhet iaktta de viktigaste ekonomiska principerna för företagande. Examinanderna klarar också av att uppskatta resursbehovet i ett planerat företag.

Examinanderna känner till den viktigaste lagstiftningen på området och de grundläggande villkoren kring företagarens ställning och utkomstskyddet för arbetslösa. De klarar av att skaffa den information och de sakkunnigtjänster som behövs för att grunda ett företag och på olika stadier i verksamheten.

b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Yrkesskickligheten påvisas genom att examinanderna utarbetar en utvecklingsplan för grundandet av ett företag, i vilken en företagsidé bearbetas till en fungerande affärsidé.

Examinandens kunskaper och färdigheter bedöms i autentisk företagsverksamhet. En viktig del av yrkesprovet är ett långsiktigt projekt kring etableringen av ett företag, där examinanderna anpassar sin affärsidé så att den kan förverkligas inom ett företag i golvlägningsbranschen. Vid utvecklandet av en fungerande affärsidé bör examinanderna i speciellt inrikta sig på golvbeläggning och väggbeklädnad.

c) Mål och kriterier för bedömningen

Vid bedömningen av examinanderna bör man fästa vikt vid i synnerhet följande punkter:

- examinandens egen bedömning av sina förutsättningar att arbeta som företagare och planeringen av åtgärder som stödjer utvecklingen av det egna företagandet
- omfattningen av examinandens kunskaper om de basfärdigheter som behövs för att starta ett företag och insikter i viktiga frågor på området
- användningen av experttjänster och utnyttjandet av informationskällor.

Prestationen godkänns om examinanderna

- vet vilka värderingar och personliga färdigheter som bidrar till att en företagare lyckas i sin verksamhet och kan utvärdera sig själva och sitt eventuella företagande och dra slutsatser och fatta beslut beträffande sin utveckling som företagare
- värdesätter sin yrkesskicklighet och kan även visa den
- är så insatta i verksamheten i ett företag i golvlägnings- och väggbeklädnadsbranschen att de kan analysera företagets tänkbara framtidsutsikter, utveckling och ställning på marknaden ur sin egen synvinkel som blivande företagare
- vet vilka olika alternativ som erbjuds den som startar ett företag och känner till vilka lösningar som vanligen tillämpas i Finland, bl.a. företagsformer, tillväggångssätt på etableringsstadiet, ansvar, resursbehov och risker och kan diskutera med sakkunniga om lämpliga alternativ för sin planerade företagsverksamhet
- tillsammans med sakkunniga kan utveckla sin företagsidé till en fungerande affärs- eller serviceidé för sitt företag och därvid ta hänsyn till efterfråge- och konkurrensfaktorerna på marknaden samt den differentiering som är viktig för att den egna affärsidén skall fungera
- kan läsa företagets bokslut, och få information om bl.a. kapital, tillgångar, solvens och resultat
- förstår de principer som tillämpas vid kostnadsberäkning och vet vilka marknadsfaktorer som bör tas i beaktande för att man skall åstadkomma en rimlig prissättning av produkterna
- kan utarbeta en översiktlig resultatprognos för sitt företag och skaffa information och sakkunnigtjänster som behövs för att lösa företagets skattefrågor
- känner till vilka lagstadgade åtgärder som krävs vid etableringen av företag och vet var man vid behov kan få experthjälp.

Prestationen underkänns om examinanderna

- inte har en positiv attityd till företagande och inte kan bedöma sina förutsättningar som företagare
- inte själva kan planera åtgärder som stödjer det egna företagandet
- saknar de grundläggande färdigheter som behövs för att starta ett företag
- inte kan utnyttja experthjälp eller olika informationskällor vid utarbetandet av en affärsverksamhetsplan.

Utbildningsstyrelsen har godkänt dessa examensgrunder med stöd av lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning.

De fristående examina är examina som särskilt planerats och utvecklats för att avläggas av den vuxna befolkningen.

Planeringen och genomförandet av de fristående examina baserar sig på ett nära samarbete mellan sakkunniga inom undervisning och arbetsliv.

Utbildningsstyrelsen/biblioteket
Pb 380
00531 Helsingfors
Tfn: försäljning (09) 774 774 50
växel (09) 774 775
fax (09) 774 774 75
myynti@oph.fi
www.oph.fi